

Rozman. S „katehetiko“ pa so gosp. Rozman dopolnili tudi mesto v slovenskem slovstvu, ki je dosihmal še prazno bilo, in sicer kot praktičen mojster, ki temeljito uči, ker je temeljito predmet zapopadel in mu segel do jedra.

Tako v zapopadku svojem blagodarjene „Drobtince“ vendar pravijo v predgovoru, „da berž ko ne so z letošnjim tečajem končale svoj tek in da posihmal menda ne bodo več hodile po svetu“. Britko nas je zadel ta glas. Kaj nek je vzrok tega? Saj se „Drobtincam“ ni nikdar kupcov manjkalo, lahko so se prodajale vsako leto. Kdor pa pregleda število pisateljev poslednjih tečajev „Drobtinc“, — bere njih mile prošnje v prejšnjih predgovorih, in sledeče besede letošnjega, ki pravi: „kaj je zadrževalo jih, da so se tako dolgo zakasnile, ne bom pravil, ker sem prepričan, da bi jim ne pomagalo kaj“ — kdor vse to le enmalo prevdari, bo lahko uganil: zakaj naznanjajo „Drobtince“ svoj konec s pošteno besedo. Pravi rodoljub sicer rad tlako dela za blagor svojega ljudstva, al če leto za letom vidi, da se ga le malokdo usmili in mu pripomore v delu, nazadnje vendar le onemore, da se mu ne ljubi samotež se ubijati za to, k čimur bi mogli vsi pripomoči, katerim je dan od Boga dar pisave.

Poglejmo v letošnje „Drobtince“: koliko pisateljev nahajamo v njih? Devet desetink sta spet spisala le gospoda knez lavantinski Slomšek in korar Rozman, eno desetinko pa verli gospodje: Terstenjak, Vodušek, Stojan in Muršec. Nobenega družega nas ni med sodelavci! Če tedaj gosp. izdatelj obeta „Drobtincam“ konec, morajo vsi tisti, katerim je moč dana, da znajo kaj pisati, pa nič ne pišejo za-nje, očitno spoznavati „nostra culpa, nostra maxima culpa!“ Tudi mi sebe ne izvzemljemo.

Ker pa je mlačnost slovenskih pisateljev kriva tega, ako jenjajo „Drobtince“ izhajati, je dolžnost naša, da popravimo, kar smo dosihmal zanemarili. Če vsak znanih pisateljev le eno drobtinico spiše in jo pošlje gosp. vredniku — gotovo bojo še hodile na svet, ker smo prepričani, da je beseda častitega gosp. vrednika skoz in skoz resna in resnična, da bo „Drobtinc“ konec, če se jim ne pripomore od te strani. Kakor naslov kaže, so „Drobtince“ mnogoverstnega zapopadka; bo tedaj vsak pisatelj lahko kaj izbral, kar se jim prilaga!

Na noge tedaj slovenski pisatelji, kar vas je rodoljubov, peró v roko, in naznanite koj gosp. vredniku Rozmanu v Št. Andrej na Koroško, da jim bote kaj poslali za prihodnji tečaj „Drobtinc“. Mi za svojo stran koj tukaj obljubo to razodenemo.

Prečastitega gosp. vrednika pa prosimo: naj nam po „Novicah“ v enem mesecu blagovolijo na znanje dati: ali se jim je toliko pisateljev ponudilo, da bojo „Drobtince“ še izhajale, in kdaj je zadnji čas jim poslati obljubljene spise.

Še to pa moramo dostaviti, da nam gosp. vrednik niso posebno razodeli vzroka, ki žuga „Drobtincam“ konec, in da znabiti se motimo v svojih mislih, ki smo jih tu razodeli. Ako je to, bojo gosp. vrednik gotovo razjasnili našo pomoto.

Slovanski popotnik.

* Slavni prof. Purkyně v Pragi je iznajdel nov drobogled (mikroskop), s katerim zamoreta dva gledavca ob enem ogledovati predmet znanstvenega preiskovanja, kar je za praktično poučevanje stvar silo važna.

* Na Dunaji se je osnovalo „družtvo dunajskih učiteljskih pomočnikov“, kterega namen je podpirati svoje ude v potrebah in nadlogah. Čeravno je plača učiteljskih pomočnikov slaba, je vendar glavnic tega družtva se narastla že na 30.000 fl. sr., tako da zamore od obresti in družih doneskov že 2000 fl. na leto razdeliti med potrebne svoje ude. (Slov. Nov.)

* Pervemu zvezku „časopisa muzea kralj. češkega“ za leto 1855 (29. tečaj), ki obsega zanimive

spise od slavnoznanih mož, je pridjan tudi račun dohodkov in stroškov „matice češke“ in družtvenikov v letu 1853. Oboje nam kaže, da to družtvo na krepkih nogah stoji, ker premoženje njegovo v tem letu je bilo 107.388 fl. 55¹/₄ kr., stroški pa so bili 9308 fl. 27 kr., od kterih se je izdalo 4970 fl. 44 kr. za honorare, tisk in papir muzejnega časopisa, 1310 fl. 49 kr. za honorar in tisk gramatike Čelakovskove, 864 fl. za honorar in tisk pesem in povest narodnih od L. Stura, ostali znesek od gori imenovanih 9308 fl. pa za druge manjše stroške. Število družbenikov je v letu 1853 bilo 1970.

* Večkrat kdo slovenskemu jeziku očita, da ta in una beseda ni čisto slovenska, ampak da je popačena po nemški. Kaj pa bo tak rekel, ako bere, kar naj prvi nemški jezikoslovec Grim govori v svojem delu o starinah nemškega prava (str. 644. II. izdanje), da nemška beseda „zaghaft“, „verzagt“ (staronemško „zöge“, „zage“), kar naznanja strašljivost, boječnost, je slavenske korenine, ker se nemški „der Hase“ v slavenskem jeziku zove: zajac, zajic, zec. — Ako je Grima ljubo tako, je nam tudi prav! (Neven.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Celja. Na jugo-izhodnem kraji celjskega mesta, ob levem bregu Savine, stermi v nebo visok in gojzdat hrib, verh kterega nahajajo se veličanske razvaline nekdanjega stolnega gradú pokneženih celjskih grofov. Prostrani ostanjki debelega zidovja pričajo, da svoje dni bilo je tu obširno in veliko poslopje. O dōbi celjskih oblastnikov strahovita celi deželi je ta gradina še dan današnji zares veličanska, če prav je že mnogo stoletij nad njo se bilo odvalilo, ter prizadevala si človeška in viharjeva sila razrušiti popolnoma ostanjke njene. Na izhodnem kraji molí v oblake čveterovoglat terdnozidan stolp, tako zvani Miroslavov stolp; gradišče obdaja pa dvojnato debelo ozidje, se vé da napol poderto, med kterim in okoli kterega različno germovje bohotno raste, ter nebrojno vejičje poganja. Vsred je veliko dvorišče, kjer tudi košato drevje se prostira in so svoje dni menda celjski knezi in njih oprodi borili ali vadili se v vitežkih igrah. Od tod minulo je 400 let; odumerli in poginili so mogočni grofje in ošabne grofinje; gradjan in gradjanka sta zdaj čuk in sova; razpadeno zidovje objemajo stoterne roke zelenega beršljana, in v stoječi beli stolp vpirajo se polnočni vetrovi.

Iz lín tega gradišča vidi se deleč okoli po celjski in savinski dolini. Pred seboj, globoko na podnožji hriba, imamo prijetno Celje, memo kterega teče bistra Savina kot širok srebern trak; poleg nju je krasni kolodvor, je železnica, po kteri derdrajo gromoviti hlaponi in dolge rajde vozov; krog in krog so pristave, lepi tergi in čedne vasi, blišeci potoki, tamni gojzdiči in prisojne gorice, polja in rodovitne planjave. Dalji razgled overajo pak visoke gore in nebotični verhovi: proti severju namreč široko Pohorje, ob izhodu rogačka gora in košati Boč, v zapadu Plešivec in sočbinske planine, na jugu gerbava Vipota, dolgoherbtni Malič in sosed njegov, šiljati Goznik.

Okó se ne nagleda, serce se ne nasiti prekrasnega vida. Zatorej potujejo tudi domači sprehajavci in ptuji popotniki radi na ta hrib, ogledavat ostanke nekdanjega junštva, pa radovat se tudi lepote te rajske okolice.

Do najnovejših dní popotniki pa tukaj niso družega imeli, ko ravno popisane razvaline in krasni pogled v spodnjo dolino; za okrepčanje vtrudenih ali žejuh ljudi ni bilo nič kaj poskerbljeno. Kar si je domislil verli mestjan, gosp. Č., blizo teh podertin majhino okrepčališče (Restauration) osnovati, da bi obiskovavci starega grada, ko so nagledali se zanimivih stvari, ter odpočivajo, tudi kaj dobivali, kar bi njih vpehane ude okrepilo in poživilo. Po dovoljenji tedaj slavni štajarskih stališč, kterih lastnina je zdaj staroceljski grad, osnoval je gosp. Č. napravo, po kteri